

Yaşasın İşçilerin Uluslararası Mücadele Birliği

İŞÇİ DAYANIŞMASI

Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği Bülteni

Mart 2025 • No: 203

Özlemimizi Çektiğimiz Güzel Günler İçin Birleşelim!

[/u_i_d_e_r](#)

[/uidderorg](#)

[/uid_der](#)

[/uidder.org](#)

[www.uidder.org](#)

Özlemini Çektiğimiz Güzel Günler İçin Birleşelim!

Dünya ve Türkiye'deki tüm gelişmeler, tarihsel olarak kaotik bir dönemden geçtiğimizi gösteriyor. Yaşamları, geçimleri iyice zorlaşan işçi ve emekçiler, haliyle olan biteni, gidişatı anlamakta zorlanıyorlar. Kendilerini ve evlatlarını nasıl bir geleceğin beklediğini düşünüp endişeleniyorlar. Aslında **günübürlük gelişmeler bir kenara bırakıldığında, tabloya işçi sınıfının penceresinden ve tarihin kazandırdığı deneyimlerle bakıldığında esas olanı görmek, anlamak ve geleceğe hazırlanmak pekâlâ mümkün.** Çünkü sınıf bakış açısı ve tarih bilinci kazanmış olmak; dünyayı, gelişmeleri, yaşadığımız zamanı anlayabilmek, geleceği öngörebilmek demektir. Özlemini çektiğimiz güzel günler için mücadelenin yolunu bulmak, geleceği şekillendirebilmek demektir. O halde gelin bizler de yaşadıklarımıza tarihin kılavuzluğunda, sınıfımızın penceresinden bakalım. Dünya ve toplum olarak nasıl bir dönemden geçtiğimizi, gelişmelerin yönünü anlamaya çalışalım.

1700'lerin sonu ve 1800'lerin başında Avrupa'da büyük bir alt üst oluş yaşıyordu. 1789'da gerçekleşen Fransız Devrimi örneğinde olduğu gibi, kralların, kraliçelerin, soyluların ve kilisenin egemenliği yıkılıyor, burjuvazi egemen sınıf konumuna yükseliyordu. Eski düzenler yıkılıp çatırdarken kapitalist sömürü düzeni dünyaya hâkim olmaya başlıyordu. Yıkımın ve doğumun sancıları yaşıyor, toplum bu sancılarla sarsılıyordu. Bir Alman filozof bu tarihsel geçiş döneminin ruh halini ifade etmek için "zamanın ruhu" kavramını kullanmıştı. İngiliz romancı Charles Dickens ise bir romanında o dönemi şöyle anlatıyordu: "Zamanların en iyisiydi, zamanların en kötüsüydü; akıl çağıydı, akılsızlık çağıydı; inanç devriydi, inançsızlık devriydi; aydınlık mevsimiydi, karanlık mevsimiydi; ümidin baharıydı, ümitsizliğin kışıydı; önümüzde her şey vardı, önümüzde hiçbir şey yoktu..."

Bu sözler yaşadığımız zamanı da çok güzel tasvir ediyor. Bunun nedeni geçmişten bugüne çok az şeyin değişmiş olması değildir. Tersine çok büyük, çok önemli, çok

belirleyici bir değişim yaşanmış olmasıdır: O dönemde gençlik ve atılım çağında olan **kapitalizm bugün artık yaşlılık, tıkanıklık, çürüme çağındadır.** O dönemde kralların, kraliçelerin, soyluların egemenliği son bulurken, bugün gerekli olan burjuvazinin egemenliğinin son bulmasıdır. İster farkında olalım ister olmayalım, gerçek şudur: Karşı karşıya olduğumuz tüm toplumsal sorunların, yaşadığımız acıların, ödediğimiz ağır bedellerin kaynağında artık yıkılması gerektiği halde hüküm sürmeye devam eden kapitalist sömürü düzeni var. Ama kapitalizm kendiliğinden yıkılmayacak. **Kapitalizmi yıkip insanlığın önünü açabilecek tek güç, örgütlü işçi sınıfıdır. Kapitalizmi yıkma görevi, dünya işçi sınıfının omuzlarındadır ve işçi sınıfı bu görevini yerine getiremezse insanlığın bir geleceği olmayacak!**

Bugün için bu sözlerimizin pek çok işçi kardeşimize tuhaf görüneceği açık. Ama bu durum gerçeği değiştirmez. İki bin yıl önce yaşamış kölelerin ezici çoğunluğu köleliğin bitebileceğini asla düşünmedi. Efendilere isyan eden köle kardeşlerini hayal görmeye suçladı, isyan fikrinden dehşete kapıldı. Kimisi, isyanlarını bastırmak için

Kapitalizm bugün artık yaşlılık, tıkanıklık, çürüme çağındadır. O dönemde kralların, kraliçelerin, soyluların egemenliği son bulurken, bugün gerekli olan burjuvazinin egemenliğinin son bulmasıdır. İster farkında olalım ister olmayalım, gerçek şudur: Karşı karşıya olduğumuz tüm toplumsal sorunların, yaşadığımız acıların, ödediğimiz ağır bedellerin kaynağında artık yıkılması gerektiği halde hüküm sürmeye devam eden kapitalist sömürü düzeni var.

köle kardeşlerinin üzerine okla, kılıçla, yabayla yürüdü. Ama gün geldi, köleci toplumlar tarihe karıştı. Aynı şekilde bugün işçilerin ezici çoğunluğunun kendilerine, çevrelerine, sınıflarına, işçi sınıfının yaratıcı ve dönüştürücü gücüne dair yanlış fikirleri, yanlışları, sonucunu değiştirmeyecektir. Kapitalizm de er ya da geç tarihe karışacaktır! Fakat önemli olan, kapitalizmin insanlığı ve dünyamızı yok etmeden, işçi sınıfının yumruğuyla yıkılıp gitmesidir. Böylelikle eskinin bağrından yeni bir toplumun doğabilmesi, yeni bir dünyanın kurulabilmesidir. İşçi sınıfının önderlerinin "ya sosyalizm ya yok oluş" ifadesiyle en özlü biçimde anlatmaya çalıştıkları gerçek işte budur.

Bugün, dünyanın nüfuz alanları temelinde nasıl paylaşılacağını, hegemonyanın hangi emperyalist güçte olacağını belirlemek için küresel bir savaş yürüyor. Kendine özgü bir tempoda, kendine özgü bir biçimde yürüyen bu savaş, aslında Üçüncü Dünya Savaşıdır. ABD'si, Çin'i, Avrupa'sı, Rusya'sı bu savaşın büyük güçleriyken onları İsrail, İran, Türkiye gibi bölge güçleri takip ediyor. Hegemonyasını koruma çabasındaki ABD, Ortadoğu'yu kendi çıkarları temelinde dizayn etmek, savaşta Asya-Pasifik hattına yani Çin'e taşımak istiyor. Çin, ulaştığı ekonomik büyüklüğe denk bir siyasi ve askeri nüfuz istiyor. Emperyalist savaşın merkez coğrafyası olan Ortadoğu'da bulunan Türkiye, savaşa daha fazla dâhil olma, hatta sınırlarını genişletme rüyaları görüyor. İsrail, Gazze'den sonra Batı Şeria'yı ve Suriye'nin batısını da

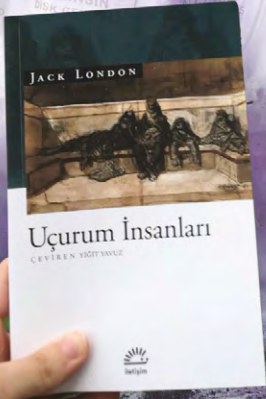
istiyor. Tüm bu güçler, birbirlerini kuşatarak, sıkıştırarak yol almaya, öne çıkmaya çalışıyor. Bu temelde irili ufaklı kimi ittifaklar çatırdarken yenileri şekilleniyor. İşte bu zemin, tablonun geri kalanını belirliyor.

Amerika'dan Macaristan'a, Arjantin'den Hindistan'a, Türkiye'den Rusya'ya iktidarların dümeninde zorba liderler ya da otoriter, faşist rejimler bulunuyor. Tüm dünyada işçi sınıfının haklarına yönelik saldırılara hız veriliyor, milliyetçilik, ırkçılık, göçmen düşmanlığı kışkırtılıyor. İnanılmaz boyutlarda gelişmiş olan teknoloji, insanların yaşam şartlarını iyileştirmek için değil bir anda kentleri yıkacak bombalar, on milyonları öldürecek biyolojik ve nükleer silahlar üretmek için kullanılıyor. Toplumsal eşitsizlik, yoksulluk, ekolojik kriz, göç krizi, gıda krizi derinleşiyor. Yaklaşık 4 milyar insan yoksulluk batağında yaşıyor. 1 milyar insan ise aç başladığı günü yine aç bitiriyor! 300 milyon insan, savaşlar, kıtlıklar yüzünden göç yollarında... Uzun lafın kisası, kapitalizm milyarlarca işçi ve emekçiye ağır bedeller ödetiyor, insanlığı nefessiz bırakıyor, toplumu çürütüyor.

Türkiye'de işçi ve emekçiler olarak, bu çürümenin etkilerini katlamalı biçimde hissediyoruz. İktidardaki rejimin politikaları yoksulluğu iyice büyütüyor. Eğitimden sağlığa her alanda kriz yaşanıyor. Depremden yangına ağır felaketler birbirini izliyor. Ama rejim bu çürümeden sorumlu değilmiş gibi davranıyor, hedef şaşırtmaya çalışıyor, mağdurları ezip suçluları koruyor. Bir yandan demokrasiden, kardeşlikten bahsederken öte yandan toplumu baskı ve zorbalıkla zapturapt altında tutmaya çalışıyor. İşçilerin taleplerini karşılamak yerine grevleri yasaklıyor, direnişçi işçilerin karşısına polisi çıkarıyor, mücadeleci sendikacıları tutukluyor. Kürt halkının demokratik taleplerini karşılamak yerine siyasetçileri hapse atıyor, belediyelere kayyumlar atıyor, binlerce kişilik gözaltı listeleri hazırlıyor, polis operasyonlarıyla korku salmaya çalışıyor. Toplumu milliyetçilikle zehirlemeye devam ediyor. Toplumda boğucu, karanlık bir atmosfer, zehirli, hastalıklı bir hal yaratıyor.

Gerçeklerden kaçmanın yolu yoktur. **Nefes almak, aydınlığa çıkmak, iyileşmek istiyorsak, daha güzel günlerin özlemini çekiyorsak, o günleri ancak kendi ellerimizle getirebileceğimizi görmeliyiz.** İşçi sınıfı olarak birleşmeli ve kapitalizme karşı mücadelemizi güçlendirmeliyiz. Ne kadar zorlu görünürse görünsün, tarihin omuzlanımıza yüklediği bu görevi yerine getirmek için çalışmalıyız. **Ümitsizliği, yılgınlığı değil, işçi sınıfının saflarında kapitalizme karşı öfkeyi, daha güzel bir gelecek için mücadele azmini, inanç ve kararlılığı besleyelim. İnsanların eşitlik ve kardeşlik içinde yaşadığı, özgürce üretip paylaştığı bir dünyaya giden yolu mücadelemizle döşeyelim.** ■

Uçurumun Kenarından Özgürlüğün Dünyasına

Amerikalı sosyalist yazar Jack London, Londra'nın Doğu Yakasında tanık olduğu toplumsal eşitsizliği ve sınıfsal çelişkileri anlattığı romanına "Uçurum İnsanları" adını verir. 1902 yılında yazdığı kitabında, İngiltere egemenlerinin şaşaalı yaşamının yanında uçurumun kıyasına itilmiş yoksulların verdiği yaşam savaşını anlatır. Kitabın yazıldığı dönemin İngiltere'si zengin güçlü bir devlet olarak nam salmıştır. Egemenler "üzerinde güneş batmayan ülke"lerinde sefa sürerken işçi sınıfının yaşamı ıstırap doludur. O işçiler ki; kimileri tanımadıkları insanlarla tıkiş tikiş bir odada uyumaya çalışırken, kimilerinin bir odaları bile yoktur. Kalacak yeri olmayanların boş sokaklarda bile dinlenme hakkı yoktur kanunlara göre. Sokaklar günlerce süren açlıklarını bir tas tatsız yulaf çorbasıyla, yerlerde buldukları kirli portakal kabuklarıyla dindirmeye çalışan, polis tarafından oradan oraya kovulan insanlarla doludur. Yaşlıların, kadınların bedenleri zayıf ve hasta, solgun yüzleriyle çocuklarsa ölüme çoktan hazırdır.

Romanıyla bizi kendi sınıfımızdan insanlarla tanıştıran London, yalnızca ekonomik sefaletin resmini çekmekle yetinmez. Aynı zamanda bu sefaletin toplum üzerindeki etkilerini, insanların nasıl tükenmeye başladığını da gözler önüne serer. Bebeklerin duydukları ilk ninninin küfür olduğu, şiddetin, ahlaki çürümenin kol gezdiği sokakları anlatır. Onun anlattığı, üreten ama aşağılanan, değersizleştirilen, yozlaştırılan, uçurumun kenarında tortu gibi bırakılanların hikâyesidir. Kapitalist sistemin çelişkilerine, suç ve ahlâk anlayışına, yoksulları nasıl bir aşağılanmaya sürüklediğine şöyle bir örnek verir London: "Bir insanın karısını pestilini çıkarıncaya kadar dövmesi ve birkaç kaburgasını kırması, bir insanın yatacak yere verecek parası olmadığı için çıplak yıldızların altında uyumasıyla kıyaslayınca önemsiz bir suçtur. Zengin bir demiryolu şirketinin vagonlarından birkaç armut çalan bir delikanlı toplum için, yetmişini geçmiş bir yaşlıyı ortada hiçbir neden yokken döven genç bir vahşiden çok daha büyük bir tehdittir."

Romanın yazılmasının üzerinden yüz yirmi yıldan fazla zaman geçti. Elbette o günlerden bugünlere yaşam koşullarımız değişti. London'un resmettiği korkunç düzeydeki sefaleti mahallelerimizde görmüyoruz. Fakat dünya çapında teknolojik gelişmelerin, üretim kapasitesinin

ulaştığı boyutlarla, dünyada üretilen tüm zenginliklerle kıyasladığımızda bugün bizim yaşadığımız yoksulluk çok daha çarpıcıdır. Yanı başımızda ev kirasını ödeyemeyecek duruma gelmiş nice aileyi, işsizlikle boğuşan gençleri, temel besinlerden mahrum bırakılan emeklileri, semt pazarlarının bitişini bekleyerek kalan meyve sebzeleri toplayan emekçileri görmezden gelebilir miyiz? Savaşların yıkıldığı kentlerde açlıktan ölen bebekleri yok sayabilir miyiz? Dünya çapında milyarderlerin sermayeleri ve kişisel servetleri katlanarak artarken işçi sınıfını oluşturan milyarlar yoksulluk uçurumunun kıyasına itiliyor. Dahası **kirli dilin, nefretin, kötülüğün giderek yayıldığı, iyiden, güzelden yana olanın değersizleştirildiği, birliğin, dayanışmanın engellendiği çürümüş bir düzen var karşımızda.**

Ürettiklerinden mahrum bırakılan emekçiler, gençler bu akla ziyan düzene öfkeleniyor, sorguluyor ve değişmesini arzu ediyor. Fakat tıpkı romandaki gibi çalışıp didinen ama yaşamını zar zor sürdüren işçiler bıkkınlığa sürükleniyor, kendini değersiz hissediyor ya da sahte mutlulukların, kolay kazanımların peşinde koşup sonunda koca bir duvara çarparak umutsuzluğa, çıkışsızlığa hapsolüyor. Çünkü işçi sınıfı örgütsüz ve dağınık. **Ancak insanı alçaltan bu sistemin çürütücü etkilerine örgütlü bir direnç gösterenler "uçurum insanları"nın kaderini değiştirebilirler.** Romanda anlatılan sefalet koşullarının, İngiltere işçi sınıfının egemenlere boyun eğmeyerek giriştiği sayısız mücadele sonucu değiştiğini unutmayalım. Sendikalarda, siyasi partilerde örgütlenen işçiler, mücadeleyle çalışma ve yaşam koşullarını değiştirdiler, pek çok hak elde ettiler, toplumda dönüşüm yarattılar.

Bugün de yapılması gereken budur. Unutmayalım ki çalışma ve yaşam koşullarımızı iyileştirmek için mücadele etmekten başka seçeneğimiz yok. Kapitalist sistemi yıkmak ve yüz milyonlarca insanın uçurumun kıyasına itilmesini durdurmak için de öyle. Bu nedenle **insanlığa ayak bağı olan bu sistemi yıkmak için, yayılan zehirli havaya, umutsuzluğa karşı örgütlenerek gardımızı almalı, birliğimizi büyüterek bir sınıf olarak hareket edebilmeliyiz.** İşte o zaman eşitsizliği, adaletsizliği yaratan bu köhne sisteme son verebiliriz. İşte o zaman, uçurumun kenarındaki karanlık yerine, özgürlük ve eşitlik dolu bir geleceğe açarız kapılarımızı. ■

İyi İnsanların İsyanı...

■ Ankara'dan bir sağlık işçisi

Dünyanın pek çok ülkesinde işçi ve emekçiler, gençler eşitlik ve özgürlük talepleriyle, daha iyi bir yaşam özlemiyle bir araya geliyor, meydanlara çıkıyor. Almanya'da yapılan görkemli eylemlere katılan insanlar bu eylemlerine "iyi insanların isyanı" adını veriyor. Alman emekçiler, göçmen ve Müslüman düşmanı ırkçı, faşist bir parti olan AfD'nin yükselişini engellemek, göçmenlere yönelik yeni yasalara tepkilerini göstermek, nefret ve düşmanlaştırma politikalarına birlikte karşı durmak için her hafta meydanlara çıkıyorlar.

Bu protestolara katılanlar "Faşizme Karşı Hep Birlikte" dediler, hep bir ağızdan şarkılar söylediler, kenetlendiler, bir "ışık denizi" oluşturdular. Geçmişte Alman işçi sınıfına ve insanlığa çok büyük acılar yaşatmış faşizmi hatırlattılar. "Bir daha yaşanmasın" diye haykırdılar ve haykırmaya devam ediyorlar. Bu anlamlı ses iyi insanların, emekçilerin bağrından yükseliyor. İnsanlığın geleceği için umudu büyütüyor.

Belki bazıları "neyi değiştirebilirsiniz, kendinizi kurtarmaya bakın" diyebilirler. Ancak yaşadığımız toplum için daha iyisini istemek ve bunun için mücadele etmek bizi insan yapar. Kendimiz için iyi bir hayat istiyorsak bunu tüm insanlık için mücadele ederek elde edebiliriz. Kapitalizmin kirli dili bize bencil olmayı, yalnızca kendimizi kurtarmaya bakmamızı öğütleyebilir. Fakat bu düzende

insan kendisi için hasbelkader iyi koşullar oluşturduğunu zannetse de aslında düzenin pisliklerinden, yarattığı sorunlardan kurtulamaz. İyileşmeyen bu yara irin dolmaya ve akmaya devam eder. Ancak aynı Almanya'daki, Yunanistan'daki, Sırbistan'daki gibi gençler ve her yaşta emekçiler "yalnız kendim için değil herkes için iyi olanı istiyorum" dediğinde değişim başlar.

Herkes için iyi olan, çoğunluk için yani üreten, var eden işçiler ve emekçiler için iyi olandır. Dünyadaki tüm canlılar için, doğamız için iyi olandır. İyi olanı istemek, kapitalizme karşı mücadeleyi büyütme, dil, din, ırk, cinsiyet ayrımı olmaksızın emekçilerin birlik ve dayanışmasını örmektir. İyi olmak, bireysel bir mesele değildir. Toplum ne kadar iyiyse insan da o kadar iyi olur. Dayanışma ve kardeşlik duyguları ne kadar güçlüyse insan da o kadar güçlü olur. Bahçemiz ne kadar yeşilse çiçeklerimiz o kadar güzel olur. Biz bahçemiz yeşil olsun, güzel çiçekler versin istiyoruz. İyi olan, doğru olan, isyanı haklı olan biziz.

Rengârenk çiçeklerimizle muazzam bir bahçe oluşturmak için elimizi taşın altına koymalıyız. Hiçbir zaman haklıyı savunmaktan, işçi kardeşlerimizle doğrudan birleşmekten geri durmayalım. İyilik mücadelemizle yayılır. Yan yana gelen iyi işçiler dünyayı daha iyi bir yer haline getirebilir, barışın ve kardeşliğin önünü açabilir. İyilikte, yani sınıfımızın saflarında bir araya gelelim. ■

İlacımız Örgütlü Mücadeledir

■ Pendik'ten bir kadın işçi

Başımız ağrıdığı anda birbirimize ağrı kesici vermeye, aynı hastalıktan mustarip isek ilaç önermeye alışkınız. Ama insanların birbirine artık antidepresan önerdiği zamanlarda yaşıyoruz! Yaşamın stresini bir nebze olsun hafifletmek için ilaç kullanmak isteyen, ama ilacın etkisiyle uyuşmak da istemeyen insanlar, özellikle kadınlar, birbirlerine yan etkisi daha az olan antidepresan önerisinde bulunuyorlar.

Rakamlar antidepresan kullanımının giderek yaygınlaştığını gösteriyor. Sağlık Bakanlığı'nın verilerine göre, Türkiye'de antidepresan kullanımı 2010'da yüzde 33 iken, 2021'de yüzde 53'e ulaşmış. Bu sayı 2024'te yüzde 60'lara yaklaşmış. Bu demek oluyor ki her 10 kişiden 6'sı antidepresan kullanıyor. Yalnızca 2024 yılında tüketilen antidepresan kutu sayısı 65 milyon! Kadınlarsa erkeklere oranla iki kat daha fazla antidepresan kullanıyor. Peki neden böyle?

Emekçi kadınlar olarak yaşam mücadelesinin acımasız gerçekleriyle her gün yüz yüze geliyoruz. Uzun saatler boyunca ağır koşullarda çalışıyor, çocuklarımızın bakımını ve ev işlerini tek başımıza üstleniyoruz. Bu yıpratıcı koşulların yanında geçim sıkıntımız büyürken, çocuklarımızın geleceği için kaygı duyarken, ülkenin siyasi atmosferi her geçen gün daha da boğucu bir hal alırken ruh sağlığımızın iyi olması ne kadar mümkün olabilir? Milyonlarca insanın iç içe olmasına rağmen aynı zamanda birbirinden yalıtıldığı, insanların kendilerini kalabalık içinde yalnız hissettikleri bu sömürü düzeninde bu verilerin şaşırtıcı olduğunu kim söyleyebilir?

Milyonlarca insanı antidepresan kullanmaya iten bizat içinde yaşadığımız kapitalist sistemin kendisidir ve bu düzen yıkılmadıkça durum değişmeyecek. Ama bu düzeni değiştirmek için mücadele eden, birlik olup birbirinden ve sınıftan güç alan işçilerin ruh sağlığının çok daha iyi olduğu da bir gerçek. Hem kendimiz için hem de çocuklarımıza daha iyi bir dünya bırakmak için tek çıkar yolumuz kapitalizme karşı işçi sınıfının mücadele saflarında yer almaktır. Biz de emekçi kadınlar olarak, geçici sığınaklar aramak yerine, yan yana gelmeli, dayanışma içinde olmalıyız. Yaşamın getirdiği zorluklara karşı tek başımıza mücadele etmek yerine birbirimizle dayanışmak, birlikte hareket etmek daha sağlıklı bir yaşam sürmenin anahtarıdır. Unutmayalım ki bizim ilacımız örgütlü mücadeledir. ■

Patronlar “Kullan At” İşçi İstiyorlar!

■ Gebze’den bir petrokimya işçisi

İşsiz kalmak hepimiz için sorun. Bugün ülke genelinde 11,5 milyon kardeşimiz işsiz. Daha kötüsü bu işsizler ordusuna her gün içimizden binlerce insan ekleniyor. Kimisi emekliliğine gün sayıyor, kimisi evlilik hazırlıkları yapıyor, kimisi ilk bebeğini beklerken, kimisi ev taksiti öderken işsizlik batağına saplanıyor. Ama patronlar ve siyasi iktidar bu durumu normal görüp kabullenmemizi ve hatta “gönüllü çıkışlara” razı olmamızı istiyorlar.

Hem sendikalı hem de sendikasız işyerlerinde işten atmalar hız kazandı. Patronlar, piyasadaki belirsizlikleri, ekonomik krizi, tedarik zincirindeki kopmaları, ABD’nin korumacı politikalarını, enflasyon ve kurdaki artışı dillerine dolayarak, “başka çarem kalmadı ya fabrikayı kapatacağım ya da aranızda gönüllü çıkmak isteyenler varsa adlarını yazdırın” diyorlar. Tazminatını almak, birikmiş borcunu ödemek için bazı işçi arkadaşlarımız adını işsiz kalacaklar listesine yazdırıyorlar. Hatta birbirlerini “gönüllü çıkış” için teşvik ediyorlar.

Özellikle sendikalı fabrikalarda patronlar işçileri işten çıkmaya zorlayarak hem krizin faturasını işçiye kesiyorlar hem de o işçilerin yerine daha düşük maliyetli işçi almanın hesabını yapıyorlar. Bu, genel ücret düzeyinin daha da düşmesi ve iki işçinin işini bir işçiye yüklemek anlamına geliyor. İşten atma saldı-

rısını “gönüllülük” tuzağıyla meşurlaştırmış ve işçilere kabul ettirmiş oluyorlar.

Oysa zaten krizin faturasını biz işçiler ödüyoruz. Ödediğimiz fatura da her geçen gün ağırlaşıyor. Hayat kalitemizden, sağlığımızdan, sosyal hayatımızdan fedakârlık ediyoruz. Patronlar toplu sözleşmelerde zam oranlarını düşük tuttular, asgari ücreti açlık sınırının altında belirlediler. Kıdem tazminatını kuşa çevirdiler ve emekli aylıkları cep harçlığı düzeyinde. Özetle bu dönemde kimimiz işten atılmakla, kimimiz düşük ücretle, kimimiz ağır çalışma koşullarına maruz kalarak krizin bedelini ödüyoruz.

Bugün siyasi iktidar sendikacıları tutukluyor, mücadele eden işçilere göz açtırmıyor. Patronların düşük ücret dayatmalarına, işten atma saldırılarına, sendikal hak gasplarına boyun eğmemizi istiyor. Patronlar da iktidar da ucuz, “kullan at” işçi istiyorlar. Bu yüzden işçiler ve işsizler olarak birlikte mücadele etmekten, iktidara ve sermaye sahiplerine birlikte karşı durmaktan başka bir seçeneğimiz yok. ■

Zenginlik ile Yoksulluk Arasındaki Uçurum!

■ Mersin’den bir emekçi

İngiltere merkezli uluslararası yardım kuruluşu Oxfam, Ocak ayında bir rapor yayınladı. Rapora göre bugün dünyanın en zengin 10 kişisi günde ortalama 100 milyon dolar kazanıyor. Yani her 1 saniyede servetlerine 1157 dolar (mevcut kurla 42 bin lira ekleniyor! Rapor bu rakamın ne kadar uçuk olduğunu şu örnekle açıklıyor: Şayet ilk insanlardan bu yana yani 315 bin yıl boyunca her gün 1000 dolar biriktirseydiniz, yine de en zengin 10 milyardardan birinin servetinin yanına bile yaklaşamazdınız! Rapor, dünyanın en zengin 10 milyardersinden herhangi birinin, servetinin %99’unu kaybetmesi durumunda bile milyarder olmaya devam edeceğini söylüyor.

Sözü edilen rakamlar o kadar uçuk ki neye tekabül ettiğini anlamakta zorlanıyoruz. Aklımızın almadığı bu uçuk rakamları kafamızda somutla-

Birlik ve Dayanışmamızı Büyütmeye Devam Edeceğiz

■ İstanbul/Çatalca'dan bir grup işçi

Biz 173 gün direnerek patronu dize getiren bir grup Polonez işçisiyiz. Direnişimiz boyunca yanımızda olan ÜİD-DER, bizleri sonrasında da yalnız bırakmadı. Biz de bu ailenin parçası olduk, ÜİD-DER saflarına katıldık. Direnişin ardından ÜİD-DER'in düzenlediği "Polonez İşçileri Diyor ki: Birlik ve Dayanışmamızı Büyütelim" etkinliğinde görev aldık. Polonez direnişçileri olarak, el birliğiyle yaptığımız güzel etkinliğin bizde ve direnişçi arkadaşlarımızda nasıl duygular uyandırdığını sınıf kardeşlerimizle paylaşmak istedik.

"Direniş sonrası ihtiyacımız olan böyle bir etkinlikmiş. Tekrar bir araya toplanıp birliğimizi ve örgütlülüğümüzü tazelemekmiş" diye ifade etti bir arkadaşımız duygularını. "Biz işçilerin dayanışmayı ve mücadele ruhunu tazelemeye ihtiyacı olduğunu bilerek düzenlenen bu anlamlı etkinlik, büyük bir moral kaynağı oldu. O coşkuyu hissetmek, aynı duygularla yan yana durduğumuz dostlarımızla bir araya gelmek beni derinden etkiledi" diye anlattı bir diğeri.

İşçi sınıfının birlik olduğu zaman her türlü zorluğun üstesinden geldiğini biz Polonez direnişimizde de gördük. Bize bu gerçeği hatırlatan etkinliğimiz bizi hem duygulandırdı hem de örgütlü bir işçi doğru yönlendirmelerle her şeyi nasıl başarır, bunu gösterdi. İşçi enstrüman da çalar, şarkı da söyler, şiir de okur, sermaye düzenine karşı mücadele de eder! Demek ki işçi sınıfı örgütlü olursa başarmayacağı bir şey yoktur. ÜİD-DER'li abilerimiz, ablalarımız bizi şiir okumaya teşvik ettiler, biz de sahnede yer aldık. Sahnede 6 ay birlikte direndiğimiz insanların bize bakışlarını görünce gurur duyduk. "Biz başarmışız, dostluk kazanmışız, yine hep birlikteyiz" diye düşündük. Bu

etkinliğin bir parçası olarak gördük ki arkada çok büyük bir emek var. Birliğin, dayanışmanın artması için verilen bu emeğin parçası olmaya devam edeceğiz.

Mücadele arkadaşlarımızın yüzlerindeki tebessüm ne kadar doğru bir şey yaptığımızı anlatıyordu aslında. Örgütlü mücadelemizi büyütmek, daha fazla işçiye ulaşmak ve dayanışmamızı güçlendirmek isteyen işçiler olarak, ÜİD-DER'in bir parçası olmaktan gurur duyduk. Birlikte mücadele eden, birbirine destek olan, omuz omuza yürüyen koca bir aile içinde olduğumuzu hissettik. Bize bu

sıcaklığı, dayanışmayı ve bilinçlenme fırsatını sunan ÜİD-DER'e yürekten teşekkür ediyoruz. Böyle güzel bir ailenin üyesi olduğumuz için çok şanslı hissediyor ve artık daha bilinçli olduğumuza inanıyoruz. Yolumuz uzun, davamız çetin. Daha güçlü örgütlenip, daha fazla bilinçlenip, eskisinden daha fazla mücadele vermeliyiz. Bu mücadelede öğrenmek, güçlenmek ve daha nice işçiye ulaşmak için var gücümüzle hep birlikte çalışmalıyız. Yaşasın örgütlü mücadelemiz! ■

mak için bir örnek vereyim. Bu milyarlarların her birinin sadece bir günde kazandığı 100 milyon dolar, Türkiye'deki 136 bin asgari ücrete karşılık geliyor!

Zenginlere sorarsanız, "biz çalıştık, biz kazandık!" diyorlar. Bu zenginlik çalışarak birikebilir mi? İşçiler çalışmazsa, üretmezse bu devasa zenginlik ortaya çıkamaz. İşçilerin alın terini, emeğini, zamanını, yaşamını çalmadan bu servetler asla birikemez! Anteppli bir patron, "sen kazanıyorsun bize de geçinebileceğimiz bir ücret ver" diyen işçilerine, "Allah verdi" diyebiliyor. İşçileri sömürerek, ucuz çalıştırarak zenginleşirken bu zenginliği kendine hak görüyor, işçiler ekmeçleri için mücadele edince onları ve onlarla birlikte mücadele eden sendikacıları aşağılıyor.

Sermaye sahipleri aklımızın almayacağı servetlerin üzerinde oturup en lüks koşullarda, en ileri teknolojiyle muazzam bir hayat sürerken biz market raflarında en

ucuz yağı arıyor, ekmeğe yeniden zam gelecek mi korkusuyla yaşıyoruz. Onların market büyüklüğündeki kilerlerinde yok yokken biz haftalık ihtiyaçlarımızı dahi bir kerede alamıyor, çarşıda pazarda domatesin, patatesin en ucuzunu bulmaya çalışıyoruz. Onlar çocuklarını özel jetlerle okula yollarken biz çocuklarımıza harçlık bile veremiyoruz. Onlar servetlerinin yüzde 99'unu kaybetse bile yine milyarder olarak kalırken biz ücretimizin yüzde 10'unu kaybetsek aç kalma riskiyle karşı karşıya geliyoruz. Onların zenginlik dağları, işçi ve emekçilerin yoksulluk çukurunu büyüterek yükseliyor!

Zengin ile yoksul arasındaki uçurum kendiliğinden ortadan kalkamaz. Kapitalizm yıkılmadan bu adaletsizlik, eşitsizlik son bulmaz. Ürettiklerimizden payımızı alabilmek, sömürüden kurtulabilmek için el ele verip bu çarkı bozuk düzene karşı mücadele etmeliyiz. ■

Kadınıyla Genciyle İşçi Sınıfı Mücadeleyi ve

Yunanistan

Yunanistan'da 57 kişinin öldüğü Tembi tren kazasının üzerinden iki yıl geçti. 28 Şubat 2023 gecesi gerçekleşen felaketten bu yana Yunanistanlı işçi ve emekçiler kararlı bir şekilde hesap sormaya devam ediyorlar. Miçotakis hükümeti sorumluluğunu örtbas etmeye çalıştıkça işçi, emekçi ve öğrencilerin öfkesi giderek artıyor. Kitlesel protestolarla, okul boykotlarıyla ve grevlerle defalarca ayağa kalkan Yunanistan işçi sınıfı, felaketin ikinci yılında tarihindeki en büyük protestolarından birini gerçekleştirdi. 28 Şubatta ülke genelinde genel grev yapan işçiler, yüzbinler olup meydanlara aktı. Grev, ulaşımdan eğitime, sağlıktan metale tüm sektörlerde etkili oldu.

300'den fazla şehirde gösteriler düzenlenirken öğrenciler de üniversitelerde ve liselerde okulları işgal ettiler, gösterilere yoğun bir şekilde katıldılar. Yaklaşık 10 milyon nüfuslu ülkede, yalnızca başkent Atina'da 400 binin üzerinde kişinin katıldığı gösterilerde hükümete ve düzene duyulan öfkeyi yansıtan sloganlar yankılandı. "Katillerin Hükümeti", "Özelleştirmeler Öldürür" yazılı pankartlar taşındı. Parlamentonun bulunduğu Sintagma Meydanına çıkan bütün anayollar insan seliyle doldu. Emekçiler, sorumlulardan bir kez daha hesap sordu, felakette hayatını kaybedenler için adalet talep etti. Hayatını kaybeden 19 yaşındaki bir öğrencinin babası yaptığı konuşmada, "Adalet istiyoruz, nefes almak istiyoruz. Karanlıktan çıkıp aydınlığa ulaşmak istiyoruz. Bir daha asla başka bir Tembi yaşamayalım" dedi.

Hükümetin felaketin üstünü örtme çabalarına rağmen Yunanistan işçi sınıfı gerçek sorumluların cezalandırılması ve başka felaketlerin yaşanmaması için mücadeleyi büyütüyor. Polis saldırılarına, gözaltı ve tutuklamalara rağmen tüm kararlılığıyla meydanlarda yerini alan emekçiler hükümetten ve düzenin efendilerinden hesap sormaya devam ediyorlar.

Arjantin

Arjantin genelinde faşist devlet başkanı Javier Milei

ve hükümetine karşı hoşnutsuzluk büyürken çeşitli sektörlerde grevler gerçekleşiyor. İktidara gelir gelmez işçi düşmanı politikalarını devreye sokan Milei hükümetinin saldırıları arttıkça işçi sınıfının tepkisi de yükseliyor. Sorunları giderek derinleşen öğretmenler de Milei hükümetine karşı mücadeleyi sürdürüyorlar. Eğitim sendikalarının öncülüğünde hükümetle süren müzakereler Temmuz 2024'ten bu yana tıkanmışken öğretmenler ulusal çapta grevleriyle hükümeti uyarıyor.

Milei'nin eğitim politikalarına karşı daha önce de grevler gerçekleştiren öğretmenler bu kez hükümetin Ulusal Öğretmen Maaş Müzakeresini toplayamaması nedeniyle 24 Şubatta greve çıktı. Ulusal Öğretmen Grevi kapsamında öğretmenler ülke genelinde iş bıraktı. Ülkenin dört bir yanından başkent Buenos Aires'e gelen öğretmenler Eğitim Bakanlığı önünde taleplerini haykırdı. Öğretmenler Ulusal Öğretmen Teşvik Fonu'nun iadesini, acil bir maaş artışına gidilerek ulusal düzeyde asgari bir ücret belirlenmesini, eğitime ayrılan bütçenin artırılmasını, emeklilik haklarının korunmasını, tüm okullarda koşulların iyileştirilmesini, öğrencilere beslenme desteği verilmesini ve protestolara katılmak gibi temel hakların güvence altına alınmasını talep ediyorlar. Öğretmenler ulusal toplu sözleşme çağrısını yükselterek talepleri karşılanıncaya kadar grevler gerçekleştireceklerini dile getiriyorlar.

ABD

ABD'de Trump hükümetinin işbaşına gelmesiyle emperyalist savaş tırmandırılıyor, işçi sınıfına yönelik saldırılar giderek artıyor. Faşist ve göçmen karşıtı politikalarıyla, işçi sınıfına karşı savaş yürüten Trump yönetimine karşı tepkiler de yükseliyor. Hakları saldırı altında olan işçiler çeşitli sektörlerde greve gidiyorlar.

Kaliforniya Üniversitesinde çalışan yaklaşık 60 bin işçi de 26 Şubatta grev başlattı. 10 ayrı kampüste sendikali sağlık ve hizmet işçileri de kötüleşen çalışma koşullarına karşı "grev!" dedi. Araştırma ve teknik çalışanları, solunum terapistleri, eczane teknisyenleri, hekim asistanları, temizlik görevlileri ve diğer sağlık emekçileri işçi haklarına yönelik

Umudu Büyütüyor!

saldırlara, örgütlenme çalışmalarının üniversite yönetimi tarafından engellenmesine, kötüleşen çalışma koşullarına ve personel eksikliğine karşı mücadele yolunu seçti. Üniversite yönetimi kârına kâr katarken personel eksikliği sebebiyle uzun saatler boyunca ağır iş temposu altında çalışmak zorunda kalan işçiler saldırılara karşı duruyor, talepleri karşılanıncaya kadar mücadeleye devam diyor.

Belçika

Belçika'da hükümetin hayata geçirmeye çalıştığı kemer sıkma politikaları yüzbinlerce işçi tarafından protesto ediliyor. Bart De Wever liderliğindeki koalisyon hükümeti, emeklilik yaşı ve maaşları, çeşitli sosyal kazanımlar başta olmak üzere kamu işçilerinin haklarına yönelik bir dizi ekonomik saldırıya hazırlanıyor. Saldırlara karşı birçok sendika ve federasyonun çağrısıyla ilk olarak 13 Şubatta Brüksel'de 100 bin işçi ve emekçi hükümetin saldırı politikalarını protesto etti. Havayolu işçilerinin de iş bırakarak destek verdiği eylemler ülke geneline yayıldı ve genel grev çağrıları yükseldi. Havayolu işçileri her ayın 13'ünde iş bırakmaya devam edeceklerini açıkladılar. Demir yolu işçileri de 21 Şubatta ülke genelinde 9 günlük greve giderek grev dalgasına destek verdi. Farklı birçok demiryolu şirketinden neredeyse tüm işçilerin katıldığı grev sonucu ülkede ulaşım durdu. Belçika Genel İşçi Federasyonu (FGTB) 31 Martta hükümetin kemer sıkma politikalarına karşı genel greve gidileceğini duyurdu. Birçok sendika ve demokratik kitle örgütü de bu çağrıya desteklerini açıkladılar.

Belçika'da 65 olan emeklilik yaşı 2025 yılında 66'ya çıkarıldı ve 2030 yılına kadar 67'ye çıkarılması planlanıyor. Bunun yanı sıra diğer Avrupa ülkeleri gibi Belçika'da da askeri harcamaların GSYH'nin yüzde 2'sine çıkarılması gündemde. Belçika savunma bakanı "Ekstra parayı bulacağız. Belçika zengin bir ülke ve gerekeni yapacağız" derken işçi ve emekçiler silahlanma harcamalarının artırılmasına ve faturanın kendilerine kesilmesine öfkeli. Hükümet yürürlüğe soktuğu ekonomi politikaları ile 2029 yılına kadar kamu harcamalarından 23 milyar avro

tasarruf etmeyi planlıyor. İşçi ve emekçiler bu politikaların zengin ve yoksul arasındaki uçurumu derinleştireceğini ifade ediyorlar. Eğitim, sağlık gibi temel kamu hizmetlerinden, işçi ücretlerinden kesilerek savaş bütçelerine kaynak akıtılmasına karşı tepkilerini ortaya koyuyorlar. Grevlere devam edeceklerini vurguluyor.

Sırbistan

Sırbistan'da geçtiğimiz Kasım ayında 15 kişinin ölümüne neden olan tren faciasının ardından işçi ve emekçilerin, emekçi gençliğin öfkesi ve mücadelesi büyüyor. Aylardır kitlesel eylemlerle meydanları dolduran, sorumluların hesap vermesini talep eden yüz binler, Başbakan Vučević'in ve iki bakanın istifa etmesini sağlamıştı. Ama "daha iyisini hak ediyoruz!" diyen işçi sınıfının gençleri meydanlarda olmaya devam ediyorlar. Son olarak 1 Mart cumartesi günü Niş kentinde on binlerce kişinin katıldığı bir miting gerçekleştirildi. On binlerce öğrenci ve emekçi, mitingde faciada yaşamını kaybedenlerin anısına 15 dakika saygı duruşunda bulundu.

Sırbistan'ın dört bir yanından Niş'e gelen işçi sınıfının gençleri, yol boyunca bölge halkı tarafından alkışlarla karşılandı. Yiyecek ve içecek stantları açan Nişli emekçiler, gençlerine sahip çıkıyor, onların dinamizminin tüm işçi ve emekçilere moral ve güç verdiğini belirtiyorlar. Gençler, miting için hazırladıkları bildiride "Artık haksızlığa, yolsuzluğa ve bizi sınırlayan etkisiz bir sisteme tahammül etmeyeceğiz. Hepimizin zararına değil, hepimizin çıkarına çalışan kurumlar istiyoruz. İtaate değil, bilgiye ve çalışmaya değer veren bir sistem istiyoruz" diye haykırdılar.

Gençler, desteğin büyümesinin ve "Sırbistan'ı Durdur!" şiarıyla işçi grevlerinin artmasının önemini vurguluyorlar. Öğrenciler ve onlarla birlikte yürüyen öğretmenler, "Bunun 100 metre yarışı olmadığını, bir maraton olduğunu biliyoruz" diyerek mücadeleyi büyütmede sabırlı ama aynı zamanda kararlı olduklarını belirttiler. Bir sonraki büyük mitingi 15 Martta başkent Belgrad'da düzenleyeceklerini duyuran emekçiler herkesi mücadeleyi büyütmeye çağırdı. ■

Şavşat Belediyesi işçileri

Başpınar sanayi işçileri

Sağlık emekçileri

Tekstilden Metale, Sağlıktan Madene İşçiler Mücadele Ediyor

Siyasi iktidar enflasyonla mücadele edeceğini iddia edip emekçilere sabır telkin etse de enflasyon karşısında ücretleri eriyen işçiler mücadeleyi seçiyor. Çok çeşitli sektörlerden işçiler sendikalaşıyor, sendikal baskılara karşı direniyor.

Artvin Şavşat Belediyesinde işten çıkarılan Belediye-İş üyesi işçiler, işe geri dönmek için sendikalarıyla birlikte mücadele ediyorlar. Genel-İş'in örgütlü olduğu İzBB'de 163 işçinin süresiz ücretsiz izne çıkarılması üzerine 3 Şubatta başlayan direniş, Seyhan ve Efeler Belediyesi işçilerinin ücret gaspına karşı 24 Şubatta başlattığı iş bırakma eylemleri kazanımla sonuçlandı. Genel-İş Sendikasının örgütlü olduğu İstanbul Beşiktaş Belediyesi işçileri ücret gaspına karşı 24 Şubatta iş bıraktı. İstanbul'da DISK/Enerji-Sen'de örgütlü İSKİ ve İGDAŞ işçileri dayatılan sefalet zammına karşı 28 Şubatta eylem yaptı.

Antep Başpınar Sanayi'de çeşitli fabrikalarda çalışan binlerce işçi, Şubat ayında sefalet ücretini kabul etmeyecek iş bıraktı. Direnişlerin yaygınlaşması, işçilerin birlikte hareket etmeye yönelmesi ve pek çok yerde kazanım elde etmeye başlaması üzerine patronlar baskıları arttırdı. Gaziantep Valiliği ise Antep genelinde eylem, gösteri ve toplantı düzenlenmesini 15 gün süreyle yasakladı. Başpınar işçilerine yönelik baskılar ve BİRTEK-SEN Genel Başkanı Mehmet Türkmen'in tutuklanması birçok kentte yapılan eylemlerle protesto edildi.

Sosyal-İş'in örgütlendiği Turkcell Global Bilgi'nin Sirt Şubesinde 4 işçinin sendikalı olduğu için tazminatsız olarak işten atılması İstanbul, Antalya ve İzmir'de Turkcell mağazaları önünde 2 Şubatta yapılan eylemlerle protesto edildi. İş Gıda'nın konkordato ilan etmesinin ardından Ocak maaşı, kıdem ve ihbar tazminatı ile izin paralarını alamayan işsiz kalan 7 bin işçi, şirketin İstanbul'daki merkezi ve birçok şehirdeki KFC ve Pizza

Hut restoranları önünde eylemler gerçekleştirdi. Trabzon/Arsin'de Çoruh EDAŞ'da çalışan Enerji Çalışanları Sendikasında örgütlü işçiler sendikal baskılar ve işten atma saldırısına karşı 14 Şubatta iş bırakarak eylem yaptı. Bölge Müdürlüğü önünde işe iade talebiyle direniş başladı.

Ağız ve Diş Sağlığı Merkezleri ve hastanelerde çalışan diş hekimleri ve sağlık çalışanları kötü çalışma koşulları ve düşük ücretlere karşı 14 Şubatta iş bıraktı. Türk Tabipleri Birliği, 25 Şubatta "Başka Bir Sağlık Sistemi Mümkün, Başka Bir Hekimlik Ortamı Mümkün!" diyerek İstanbul'dan Ankara'ya yürüyüş başlattı. Yürüyüş 1 Martta Ankara'da son buldu.

Ankara/Çayırhan maden işçilerinin özelleştirmeye ve hak gasplarına karşı 10 Şubatta Ankara'ya başlattığı yürüyüş 13 Şubatta son buldu. Özelleştirme ihalesinin iptal edilmemesi üzerine 27 Şubatta yeniden maden ocağı önünde toplanan işçiler, 28 Şubattan itibaren ihalenin iptal edilmesi talebiyle nöbet eylemine başladı.

Birleşik Metal-İş'in örgütlü olduğu fabrikalardan GE Grid Solutions grevi 33. gününde, Green Transfo grevi 51. gününde, Chinatool grevi 4. gününde, Petrol-İş'in örgütlü olduğu Tarkett Turkey grevi 153. gününde anlaşmayla sonuçlandı.

Tekgıda-İş Sendikasının örgütlü olduğu İzmir Bornova'da Sunel Tütün'de 27 Şubatta, Torbalı'da Oryantal Tütün Paketleme'de 28 Şubatta, TTL Tütün'de 3 Martta grev başladı.

ÜİD-DER, 6 ay boyunca haklarını almak için mücadele eden ve sonunda patrona geri adım attıran Polonez işçileri ile birlikte 23 Şubatta etkinlik düzenledi. "Polonez İşçileri Diyor ki: Birlik ve Dayanışmamızı Büyütelim" etkinliğinde Polonez direnişçisi işçiler ve aileleri ile ÜİD-DER'li işçiler yerini aldı. ■

KFC işçileri

Chinatool grevi

Sunel Tütün grevi

Polonez işçileriyle dayanışma etkinliği

Fiyonklu Kazıklar Çoğalırken

Geçtiğimiz günlerde, sigorta girişleri 1 Ekim 2008'den sonra olanların, emekli olduktan sonra çalıştıkları takdirde emekli maaşlarının kesileceği gündeme geldi. Üç kuruşluk emekli maaşıyla değil geçinmek, zorunlu gıda harcamasını bile karşılamak mümkün değilken böyle bir yasa çıkarıldığını öğrenen insanlar haklı olarak öfkelendi, tepki gösterdi. Ama pek çok kişinin sandığının aksine bu yasa yeni değil, 2008'de çıkarılan emeklilik yasasının içinde yer alıyor. Ne var ki o zaman kimsenin ruhunun duymadığı bu kazık ancak 17 yıl sonra geniş kesimler tarafından öğreniliyor!

Bu yasa ilk çıktığında çoğunluk tarafından bilinmemesinin nedeni, düzenlemenin ileriye dönük yapılmış olması, hâlihazırda emekli olanları ya da yakın tarihte emekli olacakları etkilememesi olarak düşünülebilir. Ama bu bir sonuçtur. Esas neden kuşkusuz örgütsüz olmamız. Tam da bu nedenle **iktidarın el çabukluğuyla, oldubittiye getirerek ne kadar çok hakkımızı gasp ettiğinin çoğu zaman farkında olamıyoruz**. Oysa AKP'li yıllar boyunca sağlık ve eğitim hakkımız, sendikal haklarımız, kıdem tazminatımız, sosyal haklarımız ya torba yasaların içine sıkıştırılarak ya da "müjde", "reform" gibi süslü kelimelerle, yalan yanlış güzellmelerle tırpanlandı. Deyim yerindeyse sırtımıza sapladıkları kazıklara fiyonk bağlayarak milyonlarca işçiyi aldattılar. Dahası bu sinsi yöntemleri geliştirerek kullanmaya devam ediyorlar.

Mesela ücretsiz sağlık hizmeti alma hakkımız birdenbire değil yıllar içinde yavaş yavaş elimizden alındı. Pek çok ilaç SGK kapsamından çıkarıldı, "katılım payı" denilerek muayene ve reçete için ekstra ödeme yapmamız istendi. Hatırlayalım; "dünyanın en büyük hastanelerini yapıyoruz, otel gibi olacak" denilerek şehir hastaneleri inşa edildi. Gelin görün ki özel şirketlerin kasasına para akıtmak için yapılan bu hastanelerde ne yeterli sayıda doktor ne de tıbbi ekipman var. Üstelik şehir hastanelerinin inşa edildiği yerlerde pek çok devlet hastanesi kapatıldı. Randevu bulmak çile halini alırken hasta ile doktor birbirine düşürüldü. Bütün bunlar "sağlıkta devrim" gibi süslü sözler eşliğinde hayata geçirildi.

Bugün en çok şikâyet ettiğimiz konulardan biri cep harçlığına dönen emekli maaşları. Peki, emekli maaşları neden bu kadar çok düştü? 2008 yılında emeklilik yasası değiştirildiğinde toplumun büyük çoğunluğu emeklilik yaşının ve gerekli prim gün sayısının yükseltilmesi dışında bir bilgiye sahip değildi. Hatta kimileri yasa yürürlüğe girmeden çocuğunun sigorta girişini yaptırdı. Sigorta girişi 2008'den önce olanlar, yasa değişikliğinin kendilerini bağlamadığını düşünerek teselli buldu. Oysa yasadaki ay-

lık bağlama oranı hesaplaması da değiştirilmişti. Yapılan bu sinsi değişikliğin emekli maaşlarını her yıl biraz daha düşüreceğinden çoğu emekçinin haberi yoktu, sonradan yaşayarak gördüler. TÜİK'in sahte enflasyon rakamlarının etkisiyle bu düşüş daha da hızlandı. Öyle ki 2025 yılında emekli olanlar, 2024'te emekli olanlara göre yüzde 30 daha az maaş alacak.

Pek çok kez kıdem tazminatını kaldırmaya yeltenen iktidar sahipleri, piyasaya sürdükleri yalanlar işe yaramayınca gelen tepkiler karşısında geri adım atmak zorunda kaldılar. Evet, kıdem tazminatını kaldıramadılar ama öyle bir yöntem uyguladılar ki tazminat hakkımızı fiilen gasp ettiler! Her yıl belirlenen kıdem tazminatı tavanını düşürerek kıdem tazminatını kuşa çevirdiler! 2025 yılı için açıklanan kıdem tazminatı tavan ücreti yalnızca 46 bin 665 lira. Ücretimiz ne kadar olursa olsun, bir yıl karşılığında alacağımız kıdem tazminatı bu rakamı geçemiyor!

Şimdi de yeni bir saldırıyı hayata geçirmeye hazırlanıyorlar. Esnek ve güvencesiz çalışmayı yaygınlaştıracak yasaları çıkarmanın planlarını yapıyorlar. **Patronların yasa-sını dört gözle beklediği esnek çalışma, iş güvencesinin olmaması, sendikasızlaşma ve düşük ücret anlamına geliyor. Bu kadar büyük bir kazığı işçilere kabul ettirmek için iyi süslemeleri lazım. Bunun için de "aile yılı" bahanesiyle kadınların çalışmasını kolaylaştırmak istediklerini ileri sürüyorlar.** Bununla bağlantılı olarak haftalık çalışma süresinin 40 saate ineneğine dair haberleri piyasaya sürüyorlar. Yani yeni kazıklarına fiyonklar hazırlıyorlar.

Görüyoruz ki hem patronlar sınıfı hem de iktidar gayet planlı hareket ediyor. Açıkta saldırmak yerine sanki bizi düşünüyormuş gibi gerekçeler öne sürüyor ve "alıştırma alıştırma" saldırılarını hayata geçiriyor. Onlar planlı ve örgütlü. Peki ya biz işçiler? Nâzım Hikmet, emekçilerin nasıl süslü yalanlarla kandırıldığını anlattığı bir şiirini şu dizelele bitiriyordu: "**Aldanıp aldanmamak / İşte bütün mesele / Aldanmazsak: varız! / Aldanırsak: yok!**" ■

8 Mart Yol Gösteriyor: Sorunlar, Engeller Mücadeleyle Aşılır!

İşçi, emekçi kadın kardeşlerimiz,
8 Mart Uluslararası Emekçi Kadınlar Günü tüm emekçi kadınlara, işçi sınıfına kutlu olsun. Sorunlarımızın büyüdüğü, kendimiz ve evlatlarımız için kaygılarımızın derinleştiği böyle bir dönemde 8 Mart'ın bizim için anlamı daha derin, önemi daha büyük. Çünkü 8 Mart, sorunların, engellerin aşılmasının mümkün olduğunu ve bunun yolunu gösteriyor bize.

8 Mart'ın ortaya çıkışının ve bir gelenek olarak yükselmesinin hikâyesi, emekçi kadınların birlik olup en zorlu engelleri aşmasının hikâyesidir. Gelecek kuşaklara nice deneyimleri, nice hakları miras bırakmasının hikâyesidir. İşçi sınıfının 8 saatlik işgünü mücadelesinin içinden doğdu 8 Mart. İşçi kadınların erkeklerle eşit işe eşit ücret mücadelesinden, eşitlik mücadelesinden doğdu. Emekçi kadınların hakları ve özgürlükleri için verdikleri mücadelenin sembolü oldu. 8 Mart'ın ortaya çıkmasını sağlayan emekçi kadınlar, erkek işçi kardeşleriyle beraber sömürüye, kölece çalışmaya karşı mücadele ettiler, 8 saatlik işgünü hakkını kazandılar. Kendilerini ve evlatlarını sömürenlere, yoksulluğa, açlığa sürükleyenlere, çifte ezilmişliğe, yok sayılmaya, şiddete birlikte karşı durdular. Çocuklarının velayet hakkını, oy hakkını, doğum ve emzirme izni hakkını birlikte kazandılar. Bu nedenle 8 Mart kadınıyla erkeğiyle işçilerin bir araya gelmesi, birlik olması, güçlenmesi ve taleplerini kazanması demektir. Sorunları, engelleri birlikte aşması demektir. İşçi sınıfı için, işçi sınıfının kadınları için dayanışma, direnç, umut, güç ve özgüven demektir. İşte 8 Mart'ın anlamı, 8 Mart ruhu budur.

Kardeşler, bugün ihtiyaç duyduğumuz tam da bu ruh değil midir?

Siyasi iktidar 2025'i "aile yılı" ilan etti. Ama bizim ve ailelerimizin sorunlarını ağırlaştıran politikalar uygulamaya devam ediyor. Mesela doğum ve emzirme izinlerini uzatmak, işyerlerinde kreşler açmak yerine kadınlara esnek ve güvencesiz çalışma modellerini dayatıyorlar. "Komşu annelik" uygulamasıyla yoksul kadınları kölece çalışmaya, çocukları sağlıksız, iyi bakılmayacakları ortamlarda büyümeye mahkûm ediyorlar. Yenidoğan

ünitelerinin rant kapisına döndürülmesine, bebeklerin öldürülmesine göz yumuyorlar. Okullarda çocuklarımızı za bir öğün yemeği bile çok görüyorlar. Gençleri şiddet, uyuşturucu, kumar, sosyal medya, depresyon gibi illetlerle sınıyorlar. Gençlere "erken evlenin ve en az üç çocuk yapın" diyorlar ama ücretleri sefalet ücreti düzeyinde tutuyorlar. "Evlilik ve çocuk yardımı" adı altında üç kuruş parayı borç olarak veriyor, bizi borç yükünün altında ezmek istiyorlar. Çocukların yangınlarda, iş cinayetlerinde ölmesini, depremlerde ailelerin yok olup gitmesini engellemek için önlem almak yerine ranta ve yağmaya hız veriyorlar. Ailesini geçindirmek için ücretini yükseltmek isteyen, sendikalaşan işçiler işten atılıyor, haklarını aradıklarında ise karşılarına polis dikiliyor. Grevler, işçi eylemleri yasaklanıyor, baskılar alabildiğine arttırılıyor.

Kardeşler, bu ağır tabloyu değiştirmek için birliğimizi ve dayanışmamızı güçlendirmemiz gerektiği açık değil mi?

ÜİD-DER Kadın Komitesi, tüm emekçi kadınları birlik olmaya, sorunları, engelleri birlikte aşmaya, birbirimize güç vermeye çağırıyor. Erkek sınıf kardeşlerimizi bu mücadelede emekçi kadınlarla yan yana, omuz omuza olmaya çağırıyor. Gelin, sermaye sınıfının ve iktidarın bizi içine ittiği sorunlarla tek başımıza boğuşmak yerine birlik olalım. Sömürüye, emperyalist savaşımlara, nefret ve düşmanlığın körüklenmesine, cins ayrımcılığına birlikte karşı duralım, sorunları, engelleri birlikte aşalım. İşyerlerinde, fabrikalarda, mahallelerde, üniversitelerde, bulunduğu her yerde mücadelemizi coşkuyla büyütelim! Eşitliğin, özgürlüğün mutluluğun hâkim olduğu bir dünya için mücadelede kararlı olduğumuzu gösterelim.

Yaşasın 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü!

Kadına şiddete, cinsiyet ayrımcılığına son!

Her işyerine, her mahalleye kreş!

Doğum ve emzirme izinleri uzatılsın!

Tüm okullarda çocuklarımıza ücretsiz, sağlıklı yemek verilsin!

Esnek ve güvencesiz çalışmaya hayır!

Ücretler yükseltsin, iş saatleri kısaltılsın!

ÜİD-DER Kadın Komitesi

Arenalardan TikTok'a Uyuşturma Araçları

Toplumun sınıflara bölüldüğü çağlardan bu yana egemenler, ezilenleri yönetmek, sömürü düzenlerini sürdürmek için çeşitli yöntemler kullanıyorlar. Ezilenleri oyalayarak, aldatarak, hedef şaşırtarak, birbirine düşmanlaştırarak ve nihayetinde uyuşturup aptallaştırarak kendileri için tehlikesiz hale getirmeye çalışıyorlar. Bunun için dönemin koşullarına göre değişen araçlar kullandılar, kullanıyorlar. Mesela Roma imparatorları halkın desteğini kazanmak, halka sorunlarını unutturmak, isyanları engellemek için arena dövüşleri düzenlerlerdi. Savaş esirleri ve köleler arasından seçilip eğitilen gladyatörler arenalarda ölümüne dövüştürülür, bu dövüşleri izleyen yoksul halka bedava ekmek ve yiyecek dağıtılırdı. Gladyatör dövüşleri, çok uzun yıllar boyunca Romalı egemenlerin halkı uyuşturma, yönlendirme, köleleştirme işini gören önemli bir araç oldu.

Roma'dan bugüne geçen 2 bin yılda dünyada çok şey değişti. Artık köleler ve sahipleri yok ama ücretli köleler olarak nitelendirilen işçiler ve onları sömüren patronlar var. Teknolojinin muazzam boyutlara ulaştığı günümüzde egemenlerin artık arenalara ihtiyacı yok. Bunun yerine çok daha geniş kitleleri yönlendirebildikleri iletişim araçlarını kullanıyorlar. Üstelik bunu insanları bir araya getirmeye gerek kalmadan evlerinde tutarak ve yalnızlaştırarak yapıyorlar. Mesela özellikle son 20 yılda inanılmaz bir yükseliş kaydeden **sosyal medya platformları, hem kapitalistlere büyük kârlar sağlıyor hem de yüz milyonlarca insanı yalnızlaştırmanın, uyuşturmanın, manipüle etmenin, aldatmanın aracı olarak kullanılıyor.**

Egemenler toplumun neyi, nasıl ve ne kadar düşüneceğine bizzat kendileri karar veriyorlar. Yazılı ve görsel medyanın, sosyal medya platformlarının sahibi kapitalist sınıf, toplumu istediği gibi yönlendirebilecek bir güce sahip. Büyük şirketlerin kurduğu **TikTok gibi sosyal medya uygulamaları üzerinden evde, okulda, işte, yolda, yaktakta kısacası her yerde ve her an manipülatif içeriklere maruz kalıyoruz.** Kimin neye gülüp ağlayacağı, neyi beğenip neye tepki göstereceği sosyal medya içerikleriyle belirleniyor. Milyarlarca insan adeta hipnoz olmuş gibi sosyal medyada paylaşılan videoları saatlerce izliyor.

2016 yılında Çin'de geliştirilen TikTok, bugün dünyanın en popüler sosyal medya uygulamalarından biri haline geldi. Facebook, Instagram, YouTube gibi sosyal

medya uygulamalarına entegre edildiği için de TikTok videoları her an herkesin önüne düşüyor. Öyle ki araştırmalar, TikTok hesabı olsun olmasın Türkiye'de her 3 gençten 2'sinin TikTok gündeminden haberdar olduğunu söylüyor. Türkiye'de yaklaşık 40 milyon kullanıcısı olan TikTok uygulamasına en fazla ilgiyi gençler gösteriyor. Başta gençler olmak üzere pek çok insan yalnızlığını TikTok videoları çekerek gidermeye çalışıyor. Görünür olmak, dikkate alınmak, beğenilmek için akla hayale gelmeyecek şeyler yapıyor. Ekranı ufak bir dokunuşla bu şekilde hazırlanmış binlerce içerik gözlerimizin önünden hızlıca akıp geçiyor.

Peki acaba bu içeriklerin kaç işçi ve emekçi gençlerin gerçek durumuyla örtüşüyor? Bu içeriklerin kaç eğitimden sağlığa, işsizlikten düşük ücret sorununa gençlerin sorunlarını ve ihtiyaçlarını dile getiriyor? Örneğin TikTok videolarını izleyen insanların, TikTok içeriklerinin Türkiye'deki filtrelemesini yapan Kanada merkezli Telus şirketinin çalışanlarının sendikalaşma mücadelesinden haberi var mı? Ne yazık ki bu sorulara olumlu yanıtlar veremiyoruz. Çünkü TikTok izleyerek kendi gündemlerimizden uzaklaşıyor; en pespaye, en basit, en ucuz "eğlenceye" maruz kalıyoruz. Üstelik kaybettiğimiz şey sadece boşa harcadığımız saatlerimiz değil. Örneğin en fazla bir dakikalık olan bu videoları izleyenlerin duygu geçişleri çok hızlı oluyor. Videolar o kadar hızlı akıyor ki izlediğimiz görüntünün ne hissettirdiğini, ne düşündürdüğünü fark edecek, bunun muhakemesini yapacak durumda olmuyoruz, adeta hissizleşiyoruz.

Kabul etmemiz lazım; TikTok gibi uygulamalar bir çeşit bağımlılık yaratıyor. Bu bağımlılığın uyuşturucudan tek farkı daha ucuz olması. Saatler boyunca kısa videolar arasında yapılan geçişler beyni uyuşturuyor. Araştırmalara göre bu şekilde geçirilen zaman sonucunda odaklanma problemi, bilişsel yeteneklerdeki gelişmenin durması gibi sonuçlar ortaya çıkıyor. İnsan nasıl ki abur cubur yemekle sağlıklı beslenmiş olmuyorsa, yani vücudunun ihtiyaç duyduğu vitaminleri, mineralleri alamıyorsa TikTok gibi platformlarda izlediğimiz içerikler de zihnimizi beslemiyor, bize zarar veriyor. **Sosyal medya uygulamalarının çürütücü etkisinden sıyrılmak için bu gerçeklerin farkında olmamız ve örgütlü mücadelenin içinde yer almamız gerekiyor.** ■

Fitre Asgari Ücretliye, Emekliye Veriliyorsa...

Diyaret İşleri Başkanlığı, bir yoksulun günlük gıda ihtiyacını göz önüne alarak belirlenen **Ramazan fitresinin asgari ücret veya emekli aylığı alanlara da verilebileceğini** açıkladı. Bu sözler Türkiye’de işçi ve emekçilerin nasıl bir yoksulluğa mahkûm edildiğinin, yoksulluk çepelinin ne kadar genişlediğinin itirafıdır. Türkiye’de çalışanların en az yarısı, yani milyonlarca işçi asgari ücret veya civarında bir ücretle yaşamaya çalışırken emekli sayısı 16 milyon ve bu insanların önemli bölümünün eline asgari ücrete denk bir emekli aylığı bile geçmiyor. 11 milyon işsizi de hesaba katarak sormak gerek: **On milyonlarca insan nasıl ve neden fitreye muhtaç hale getirildi?**

Özellikle son yıllarda yaşananlar işçi örgütleri tarafından “Cumhuriyet tarihinin rekor yoksullaşması” olarak ortaya konuluyor. Ancak bu durum ne tesadüftür ne de ülkeyi yönetenlerin iş bilmemesiyle, ekonomiden anlamamasıyla açıklanabilir. Kapitalist düzende sömürü çarkları, zenginliğin sermaye sınıfının elinde birikmesini sağlar ve bu, toplumun ezici kesiminin yoksulluğa sürüklenmesi anlamına gelir. Fakat **Türkiye’de vergi yükü, ücretlerin gerçek enflasyon karşısında eritilmesi, baskılanması gibi yoksuldan alıp zengine veren ekonomi politikaları nedeniyle emekçilerin daha da yoksullaştırıldığı buz gibi gerçektir.** Yoksullaşmanın toplumun her kesimini aynı şekilde etkilediğini, herkesin yoksulluktan payını aldığı düşünmek de yanlıştır. **Hiçbir şey buhar olup uçmuyor; emekçinin cebinden çalışanlar patronlar sınıfının kasalarına doluyor.** Başta büyük holdingler olmak üzere, ihracat şirketleri, bankalar, devletten dolar garantili ihale alan yandaş şirketler kâr rekorları kırıyor. Koç Holding 2024 yılında yaklaşık 66 milyar dolarlık rekor gelire ulaştı, Sabancı Holding de net kârını bir önceki yıla göre yüzde 100’den fazla arttırdı! Yoksullukla zenginliği birlikte düşünmeli, birlikte konuşmalıyız. Bir tarafta genişleyen yoksulluk çukurunda debelenen emekçilerin sayısının artması, diğer tarafta yaratılan servet dağlarının sonucudur!

TÜİK’in 2024 yılına ait Gelir Dağılımı İstatistiklerine göre, Türkiye’de en yüksek gelire sahip yüzde 20’lik grup toplam gelirin neredeyse yarısına sahipken en düşük gelire sahip yüzde 20’lik grup ise toplumsal gelirden yalnız-

ca yüzde 6,3 pay alıyor. TÜİK’in gelir dağılımını sadece yüzde 20’lik dilimler üzerinden hesaplaması da manipülasyon taktiklerinden biridir. Dilimler küçültüldüğünde, zengin ile yoksul arasındaki uçurum daha net görülüyor. Çeşitli kurumların hesaplamalarına göre **Türkiye’deki en zengin yüzde 1’lik kesim ülkedeki servetin en az yüzde 40’ına el koyuyor.**

Yoksulluk rakamların diliyle konuşmakla yetineme-yeceğimiz kadar yıkıcı bir konudur. 12 Eylül’ün darbeci generallerinden birinin “bunlar hep yoksulluğu yazıyor” demesi üzerine Yaşar Kemal: “Bir ülkede yoksulluk varsa onu yazmayan; yazar değil, insan olamaz” diye cevap veriyordu. “İnsanlar yoksul olmamalı. Çünkü insanları yoksul etmeyecek her şey var bu dünyada. **Bütün insanlara yetecek kadar yiyecek de var, içecek de var, giyecek de var. O zaman niçin insanlar yoksul olsun?**” diyordu. İşte Yaşar Kemal’in ortaya koyduğu çelişkinin ve sorduğu sorunun adıdır kapitalizm!

Ancak farkında olmamız gereken tek çelişki varlık içinde yokluğa mahkûm edilmemiz değildir. Diyanet İşleri Başkanlığının Ramazan fitresi açıklamasını düşünelim. Kimdir asgari ücretli? Alın terini ortaya koyan, çalmamış çırpmamış, emeğiyle geçinen milyonlar... Peki emekli kimdir? On yıllarca çalışmış, toplumsal değer yaratmış ve belli bir yaşa gelmiş insanlar... Kapitalist düzen işte budur, işçi ve emekçilerin kendi ürettiklerinden mahrum bırakılmasıdır!

Diyanet, fitre verilebileceğini söyleyerek milyonlarca insanın yardıma muhtaç hale getirildiğini kabul etmiş oluyor. Ama diğer taraftan da asgari ücretin ve emekli maaşlarının yükseltilmesi talepleriyle verilen mücadele iktidar sahipleri tarafından karalanıyor, bastırılmaya çalışılıyor. Hakkımız olanı almak için mücadele etmek yerine devletten ve zenginlerden ihsan beklememiz isteniyor. Burada sözü duygularımıza tercüman olan, emekçilerin bir başka yazarına, Victor Hugo’ya bırakalım: **“Siz yardım edilmiş yoksullar istiyorsunuz biz ortadan kaldırılmış yoksulluk!”** Yoksulluğun ortadan kaldırılması ancak işçi ve emekçilerin kapitalizm belasını ortadan kaldırmasıyla mümkün olabilir. Ancak o zaman insanlık bolluğa kavuşabilir, ancak o zaman özgürleşebilir ve yücelebilir. ■

Tam Zamanıdır

Bir dön, bir bak şu yaşadığın dünyaya
Hani şöyle doyasıya yaşadın mı?
Tuttun mu ellerini sevdiğinin?
Seyredebildin mi çocuklarının büyüdüğünü
zaman akıp giderken?
Debelenip durduğun dünyada neyin var kaybedecek
zincirlerinden başka?

Bir ihtimal var,
Bir ihtimal güzel günler için...
Tutup ellerini sevdiğinin
mücadelenin içinde sevgiyi büyütme var.
dostlarla ekmeği bölüşmek var.
Ve çocuklarla oynarken
öyle zaman derdi olmadan,
yüzlerindeki gülümseyişi görmek var.

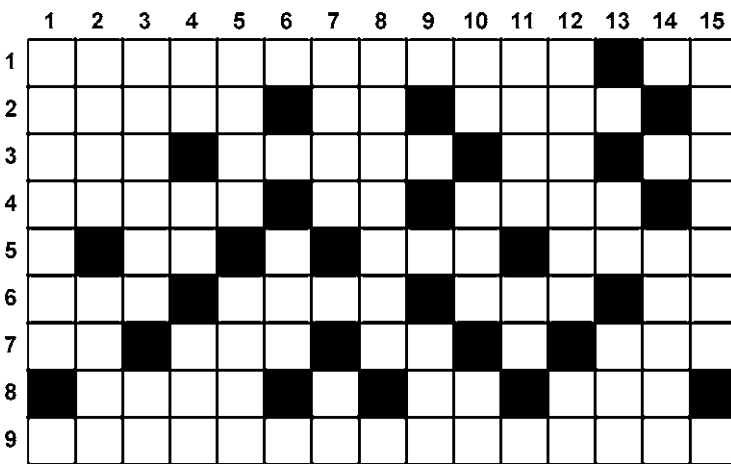
Bir ihtimal var da
Bilirsin demir bile durdukça paslanır, çürür.

Oysa işlendikçe
şekil alır, işe yarar.
Durup çürüterek kendini,
yok oluşa sürüklemek mi geleceği?
Yoksa umudu büyütüp sol yanında,
yeter deyip şekillendirmek mi güzel günleri?
Bunu sen seçeceksin.

Zordur bu yollar
meşakkatlidir.
Yollar uzundur,
Yollar dikenlidir
İncitir ayaklarını dikenler.
Ama bu yolların sonu gül bahçelerine varır
Durma haydi,
gül bahçelerine yürümenin tam zamanıdır.

Ankara'dan bir işçi (Kısaltılmıştır)

İşçinin Bulmacası

Soldan Sağa

1. Sağlık emekçilerinin siyasi iktidarın sağlık sistemindeki uygulamalarını protesto etmek için yaptıkları eylem. Utanma duygusu.
2. Aksaklık, bozulma. Nikelin simgesi. Gaye, maksat, hedef.
3. Omuz başından parmaklara kadar uzanan bölüm. Yemiş. İpucu. Müzikte altıncı nota.
4. İslanmış olan. Veda kelimesinin seslileri. Birisine karşı veya bir olay karşısında korkusuzca bulunulan güç gösterisi.
5. Deveyi çöktürmek için çıkarılan ses. Matem. Yolsuzluk ve usulsüzlüklerle adı anılan Toplu Konut İdaresinin kısaltması.
6. İki kez tekrar edince yerli yersiz durmadan konuşmak anlamına gelen

söz. Kenarları ve açıları birbirine eşit olan dörtgen. Mesafe. Beygir, düdü.

7. İridyum elementinin simgesi. Hava sıcaklığının sıfırdan aşağı düşmesiyle suların buz tutması. Uzaklık belirten bir söz. Tanrıtanımaz.
8. Ter. Kilometre. Avuç içi.
9. İngiltere'nin Güneş Batmayan Ülke olarak anıldığı yıllarda zenginlerin sefahat içindeki yaşamına karşın emekçilerin yoksulluk ve sefalet içindeki yaşamlarını konu alan Jack London'ın bir romanı.

Yukarıdan Aşağıya

1. Bakım işini yapan kimse.
2. Yunan mitolojisinde aşk tanrısı. Taşıt, vasıta.
3. Senelik. Rutenyum elementinin simgesi.
4. Çok karşıtı. Ağrı, acı duyulduğunda söylenen bir söz. Genişliği az.
5. Yapıştırıcı bir madde. Güzel kokmak için sürülen esans.
6. Hayati sıvı.
7. Ordu iline bağlı bir ilçe. Boru sesi.
8. Söylenti.
9. Dingil.
10. Şaşma, şaşkınlık bildiren bir söz. Değnek. Eski Anadolu halklarının ana tanrıçası.
11. Umut. Müzikte ikinci nota.
12. Gürültü, patırtı. Kırmızı.
13. Romanya'nın plaka işareti. Avuç içi.
14. Basra Körfezinde bulunan bir ülke.
15. Gerçeklik.

Önceki Bulmacanın Çözümü

1	K	A	R	T	A	L	K	A	Y	A	R	A	N	T
2	L	A	H	Z	A	H	A	M	M	A	D	D	E	
3	Ö	F	A	M	F	I	B	I	S	A	R			
4	R	A	A	T	A	A	Y	E	T	K				
5	G	R	Ö	N	L	A	N	D	A	Ş	K	O	D	
6	Ü	S	K	I	L	R	A	N	K	A	R	E		
7	T	A	V	A	A	V	S	E	T	T	U	Ğ		
8	L	A	R	I	A	Y	A	L	A	M	E			
9	Ü	C	R	A	A	N	A	T	E	K	R	A	R	

Doğru Tarafta, Bizim Safta Olabilmek...

Zor zamanlardan geçiyoruz. Hem Türkiye'nin hem de dünyanın manzarasına baktığımızda yıkım, savaş, açlık, yoksulluk, işsizlik ve krizlerle dolu, kapitalist çürümenin her yeri sardığı bir tablo görüyoruz. Tek tek işçiler olarak da yaşamlarımız zorluklar, belirsizlikler ve kaygılarla dolu. Bir yandan geçimimizi sağlamaya diğer yandan çocuklarımızı ve kendimizi kötülüklerden, çürümeden uzak tutmaya çalışıyoruz. Kötü gidişata müdahale edememek, rüzgârın yaprağı sürüklenmesi misali yaşam kavgasında sürüklenip gitmek pek çok emekçide moral bozukluğuna ve umutsuzluğa yol açıyor. **Aslında insanları bu ruh haline sürükleyen şey gerçekten çaresiz olmak değil, yalnız yani örgütsüz olmaktır.**

İşçi sınıfının şairi Nâzım Hikmet, sevdiklerinden, dostlarından ve mücadelesinden koparılıp hapse atılışının 3. yılında bir şiir yazmıştı. 1941 yılında kaleme aldığı dizelerinde 20. yüzyılın çelişkilerini betimliyor ve gelecek güzel günlere olan inancını anlatıyordu. O sırada devam etmekte olan İkinci Dünya Savaşında yüz milyonlarca insan bombalarla, açlık ve kıtlıkla, faşizmin en koyu karanlığıyla tanışmış, on milyonlarcası katledilmişti. Şöyle diyordu şiirinde:

Asrım sefil,
asrım yüz kızartıcı,
asrım cesur,
büyük
ve kahraman.

Dünyaya erken gelmişim diye kahretmedim hiçbir zaman.

Ben yirminci asırlıyım
ve bununla övünüyorum.

Bana yeter
yirminci asırda olduğum safta olmak
bizim tarafta olmak
ve dövüşmek yeni bir âlem için...

Nâzım Hikmet, yalnızca bir şair değildi, aynı zamanda örgütlü ve yaşamını işçi sınıfının mücadelesine adanmış bir insandı. Tam da bu nedenle 20. yüzyılın rezilliklerini, kötülüklerini görüyor ama aynı zamanda bu kötülüklerle karşı mücadele eden, karanlığa karşı aydınlığın savaşını veren cesur insanların varlığına işaret ediyordu. Şikâyet etmek yerine mücadele etmeyi seçmiş olmaktan onur duyduğunu söylüyordu. Bu şiiri kaleme aldıktan 8 yıl sonra, yani hapisliğinin 11. yılında Orhan Kemal'e yaz-

dığı mektupta hikâyelerini çok beğendiğini söylüyor ama bazılarının ümitsiz olduğunu söyleyerek onu eleştiriyordu. Neden ümitsiz olmamak gerektiğine dair şunları söylüyordu: "Realite (**gerçeklik**), bizzat tarihi akışıyla realite, ümitsiz değildir, kederli, mahzun, acı, alacakaranlık, korkunç, iğrenç, rezil, kepaze filan falan tarafları vardır, bu tarafları aksettirmekte en ufak bir ihmal, insanlığı tek taraflı, tozpembe bir ışıkla vermek olur ve realiteden uzaklaşılır. Fakat bütün bunlara rağmen bu realite yine insanların eliyle daha iyiye, daha güzele doğru gelişme yolundadır. Gelişen şey ise ümitsiz değildir, sevinçsiz değildir." Bu satırların ardından şunu öğütliyordu Orhan Kemal'e: "Kederli, mahzun, acılı olmak için sebepler mevcuttur, fakat **ümitsiz olmak için tek bir sebep mevcut değildir.** Aman evladım, kendini bundan sakın, daha acı, daha mahzun ol, fakat sevincin ve ümidin pırıl pırıl parlasın."

Hiç kuşku yok ki Nâzım Hikmet 21. yüzyılda yaşıyor olsaydı da farklı düşünmezdi. Kendisi gibi karanlığa meydan okuyan, gelecek güzel günler için mücadele eden insanlara tıpkı Orhan Kemal'e verdiği öğütleri verirdi. Çünkü gerçeklik ne kadar korkunç ve karanlık olursa olsun, insanların çabasıyla daha iyiye, daha güzele doğru değişeceğini biliyor ve inanıyordu. Gelin içinde bulunduğumuz 21. yüzyıl manzarasına Nâzım Usta'nın gözüyle bakalım. Kötülüğün içinde inatla ayakta duran iyiliği, çürümenin içinde yeşeren mücadele direncini görmüyor muyuz? Almanya'da faşist yükselişe karşı sokaklara çıkan on binleri, ABD'de, İngiltere'de ve daha pek çok ülkede İsrail'in katliamlarını protesto eden yüz binleri, dünyanın her yerinde filizlenen mücadele tohumlarını görmüyor muyuz? Etrafımıza bakalım; kapitalist çürümeden ve yozlaşmadan rahatsızlık duyan, çocuklarını bu çürümeden uzak büyütme çalışan, kötü gidişatı değiştirmek isteyen ama ne yapacağını bilemeyen, birbirlerine ihtiyaç duyan, aslında örgütlenme arayışı içinde olan işçileri görmüyor muyuz?

Yapmamız gereken bellidir: Rüzgârda savrulan yaprak misali yaşamayı reddedip örgütlü mücadeleye sınıksız sarılmak, kapitalist çürümeye ve saçtığı pisliklere karşı birlik olup kenetlenerek dimdik ayakta durmak! Doğru tarafta, bizim safta yer almak ve işçi sınıfının ayağa kalkıp kapitalizmi yıkacağı günlerin eninde sonunda geleceğini bilerek, o günlere hazırlanmak! ■